

BIBLIOTEKA
SHTETIT

85H-2
052

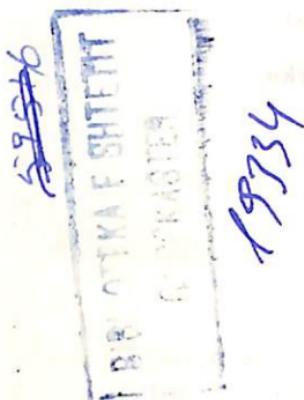
JONUZ DINI

8JH-32
652

JONUZ DINI

VARKA E NOES

komedi në katër akte

SHTEPIA BOTUESE «NAIM FRASHERI»

Redaktor: Vehbi Skënderi

Kopertina nga: Safo Marko

Tirazhi 2.000 kopje Format 70x100/32 Sfash: 2204-65

Shtyp. NISH. Shtypshkronjave «MIHAL DURI»

Stabilimenti «8 NËNTORI» — Tiranë, 1972

VARKA E NOES

VETAT VEPRUES:

FILIP BANUSHI	— major xhandarmërie
GJONI	— i biri, ish oficer.
TEFA	— i biri.
FREDA	— e bija.
LAJDJA	— mikesha e Filipit.
NOTERI	— mik i tij.
OFICERI	—
TOMA	— murator
LIZA	— shërbëtore
NDOCI	— shërbëtor
TETARI I ROJËS	
ROJA	
PARTIZANI	

Ngjarja zhviliohet gjatë vitit 1944 në një qytet të veriut.

AKTI I PARË

Mëngjez. Lulishte para shtëpisë që duket pakëz në anë të djathjtë. Nën një tëndë dredhëzash, me kokë të mbështetur në një tavolinë xunkthash, e ka zënë gjumi Gjonin. Gérhet. Te këmbët ka një shishe boshe. Në fund duket një pjesë e derës së oborrit dhe kabinë e rojes. Xhandari vëren Gjonin, që lëviz dorën në ajër për të përzënë, si duket, një mizë. Papritmas, i bie vetes me pëllëmbë në qafë. Zgjohet i trembur. Roja qesh dhe futet në kabinë.

GJONI — Oh, kush më ra? Po të mos e dija se babai është i shtrirë në shtrat, do të bëja be se kjo ishte shuplaka e tij.

FREDA — (*vjen duke fshirë lotët*) Ç'ke që flet me vete?

GJONI — Vdiq?

FREDA — Zoti deshi të mos plotësohet dëshira jote.

GJONI — Oh, sa thellë e ka shpirtin ai!

FREDA — Doktori i bëri dy injeksione, që ja larguan të keqen, si dora e zotit.

GJONI — Ai më duket se genjen, sepse s'e ka zënë asnjë plumb. Ku e ka plagën, ku e ka plagën?

FREDA — Unë ja lava gjakun atë ditë që e sollien.

GJONI — Edhe ti genjen si ai. (*kap shishen*)
Bosh! Kush e piu, ë?

FREDA — Ti.

GJONI — (*vëren shishen*) Shoh të kuq buzësh në grykë.

FREDA — Unë jam vajzë.

GJONI — Kushedi sa herë të kam thënë, mos i vën buzët aty ku i vë të miat.

FREDA — U, si flet ky! Po të dëgjonte njeri, do të mendonte se edhe unë jam pijanece si ti. (*përvajshëm*) Ti je i keq, Gjon... Ndofta po të pija pak, do të më lehtësohej dhembja që kam për tatën.

GJONI — Shko e gjej një vend tjetër të qash.

FREDA — Unë qaj aty ku më qahet.

GJONI — (*çohet dhe e shtyn*) Hajt, mbushu!

FREDA — Mos më prek!

GJONI — Mirë, qaj, qafsh rrashët tënde! (*thërrret*) O Ndoc!

FREDA — Mos thirrë, budalla, tatën porsa e zuri gjumi.

GJONI — Përderisa nuk mund të çohet, nuk e kam frikë.

FREDA — O zot, çirret si i gmendur! Sst! Po del Noteri. Tata dërgoi ta thërrasin, pa u zbardhur mirë.

GJONI — A, domethënë nuk paskërka bërë testament, ë?

FREDA — (*me dhëlpëri*) Ose e ka bërë, por do t'i bëjë ndryshime... (*thekson fjalët me ngasje*) Se tata vetë më tha: «Bija ime, plumbat e komunistëve më bënë t'i njoh edhe më mirë fëmijët e mij.

GJONI — E ke gabim, motër, ose e ke marrë

vesh keq. Ai duhet të ketë thënë për Lajden. Të gjithë ne nuk peshojmë as sa një fije floku e kokës së nderuar të zonjës së nderuar Lajde (*qesh*).

ROJA — Ndal!

FREDA — Oh! Ata... (*mbështetet në krahët e Gjonit*)

GJONI — Diçka po ndodh...

TEFA — (*hyn duke dihatur*) Më trembe, o mustaqemi.

ROJA — Mos luaj! Tetari i rojes.

TEFA — Ej, hiqe grykën, se po zbrazet kot. Gjon, Fredë, luani bre, se ky si duke qeshur po më çon atje ku s'kthehem më.

GJONI — Është vëllai ynë.

FREDA — Tefa.

ROJA — Nuk e njoh. (*Nga e majta vjen tetari*).

TETARI — Ah, na falni zotni Tefë, është i ri e nuk ju njeh.

FREDA — I ri, megjithatë lesh nën hundë!

TETARI — I ri, domethënë, ka ardhur sot për të parën herë këtu, zonjushë. Ja, prandaj e quajmë të ri, kuptioni?

TEFA — I ri, i ri, po mua qe duke më tharë me tym baruti, o tetar.

TETARI — Jo, pritna zot, as mos e mendoni atë, sepse këtu ka rregull, kuptioni, zotërinj? Ka disiplinë. Çarkun e pushkës nuk e luan gishti i tij, por fjala ime, domethënë, urdhëri im. (*Rojes*) Është këshfu, more?

ROJA — Si urdhëron, ashtu është.

TETARI — Pastaj, që ta dini, zotërinj, edhe ju zonjushe, komanda, këtu, në shtëpinë e zotit qarko mandant i çon njerëzit më të besuar. E shikoni këtë

rojen? Është nga ata xhandarët të cilët edhe top t'i vësh para, nuk e ndalon dot. Mjafton t'ju them zotërinj edhe zonjushe — se trupi i tij është i shpuar nga pesë plumba komunistësh.

FREDA — Oh, i shkreti!

TETARI — Babai juaj i nderuar është me gradë më të lart se ky (*bën me dorë nga roja*) por me plumbë në trup ky ja kalon. Domethënë, më kuptioni julu tem, ky, Zyberi, se Zyber i thonë, është ushtari i babës suaj të nderuar, por unë e thashë këtë që ju ta merrni vesh, që ky e meriton të qëndrojë në oborrin e zotërinjve dhe tuajin, zonjushe.

GJONI — Mirë, e morëm vesh.

TETARI — Edhe unë gëzohem shumë. (*largohet duke biseduar me zë të ulët me rojen*)

GJONI — Na habiti ai kastravec. (*kap Tefën për krahu*) Hë, i takove?

TEFA — Më lerë të marr frymë. Oh, m'u vu prapa një gjato... Unë vrap, ai vrap. Uh, më ngriu gjaku. Thashë se po shkoja bedel për babën. I ngjas shumë, e marrtë e mira.

GJONI — (*me inat*) Ti ke lepurin në bark, more kungull, prandaj të duket hija jote njeri! He! Na i zure veshët! I ngjas babës, i ngjas babës. Ti i ngjet babës, ashtu si miza buallit.

TEFA — Mirë, mirë, edhe sikur të mos i ngjas, si thua ti, po a jam i biri? A nuk mjafton kjo, që komunistët të më fshijnë nga faqja e dheut?

GJONI — Lëri përrallat! Folë për punën. Ti, Freda, ç'rri aty e përgjon?

FREDA — Rri ku më pëlqen.

GJONI — (*kap Tefën për krahu*) Largohe mi.

TEFA — Ja dhashë letrën Zefit. Kur e lexoi, qeshi.

GJONI — Qeshi!

TEFA — Po deshe, thuaj zgërdhini dhëmbët.

GJONI — Nuk ka rëndësi.

TEFA — Ka që ç'ke me të, se nga gazi i tij mora vesh që nuk do të na japë asnje kacidhe. «Jepi të falat e mia zotit Gjoni!» tha e më përçolli. Shkova te Deda. Ky foli ndryshe, po fundi, aty doli. I treti i vërteti, thashë dhe vravova te Zyber agai. Ky nuk qeshi kur lexoi letrën, veç u suall një copë herë me të në dorë. Dikur hapi gojën: «Po të kisha një dokument të zotni major Filipit, që të më vlente si garanci, do ta hapja kuletën me tridhjetë përqind kamatë, se më vjen keq për ju...»

GJONI — Qeni!

TEFA — «Fjala, besa, betimi nuk vlejnë asnje grosh sot tha.

GJONI — E ç'dokument?

TEFA — Kini durim sa të vdesë zotni Filipi, më këshilloi.

GJONI — Prit gomar të mbijë bar!

TEFA — Shkova në agjensi të vaporëve.

GJONI — Të thashë për aeroplan.

TEFA — Nuk mund të udhëtoj me të, se jo vëtëm më merren mendtë, por mos harro bajamet...

GJONI — Bëj petulla në ujë, vëlla. Unë të thashë, pasi t'i futish paret në grusht, shko e blej biletat.

TEFA — Nuk humba asgjë.

GJONI — O zot, o dreq, na shpëtoni nga kjo skëterrë!

TEFA — Mendo diçka Gjon! Ty të pjell mendja shumë.

GJONI — (*sillet mendueshëm, befas*) Duhet ta futim në dorë firmën e babës.

TEFA — Eh, një fjalë goje, po qysh?

GJONI — Shko e gjej një letër të bardhë. (*sheh Fredën që i vëren*). Dëgjo ti, asnë fjalë për ikjen tonë, more vesh?

FREDA — (*vështron dhe hesht*).

TEFA — Ajo, për të fituar përkrahjen e babës, na i qet krenat në pazar kur të duesh.

GJONI — Po unë ja qit sytë më përpara.

FREDA — Më marrshi të keqen. (*futet në shtëpi*).

GJONI — O Ndoc.

TEFA — Përsëri po pi?

GJONI — Vera është këshilltarja më e mirë: sa hyn ajo në barkun tim, truri nis të prodhojë mendime interesante. O Ndoc!

Duket Ndoci

NDOCI — Me thirrët, zotëri.

GJONI — Na, merre shishen e mbushe.

NDOCI — Me ujë?

GJONI — Lëri llafet!

NDOCI — Nuk i kam çelësat e kantinës.

GJONI — I ke, i ke.

NDOCI — Í kisha, por kur i erdhi goja zotnisë së madh, më thirri lart dhe m'i mori. «Ti i jep Gjonit të pijë!» tha. I bëra be. Ma preu: «Hesht ti! Pse, me ujë dehet ai?»

GJONI — Një ditë edhe ujët do të na ndalojë, kini për të parë.

NDOCI — Edhe ti zotëri e ke tepruar pak.

TEFA — Pak? (*qesh*) Shumë. E ka kthyer shtëpinë në mejhane.

GJONI — Heh, kush po flet!

TEFA — Pas buke e pi ndonjë gotë verë edhe unë... por... (*del. Pas tij bën të dalë edhe Ndoci*).